

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026
Anul de studiu I/ Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” din ALBA IULIA
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de ARTĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5. Ciclul de studii	2025-2027
1.6. Programul de studii/calificarea*	ARTA MOZAICULUI BIZANTIN / Artist plastic (COR 265102); Pictor (COR 265106); Profesor în învățământul liceal, postliceal (COR 233001)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	ICONOGRAFIA ARTEI CONTEMPORANE			2.2. Cod disciplină	AMB 102	
2.3. Titularul activității de curs	Simona-Teodora ROȘCA-NEACȘU					
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Andrei Florin MUȘAT					
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	
					2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	3
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					60
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Examinări					10
Alte activități					4
Total					119

3.7 Total ore studiu individual	119
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	175
3.10 Numărul de credite**	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Nu este cazul</i>
4.2. de competențe	<i>Nu este cazul</i>

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>sală dotată cu tablă interactivă/videoproiector/tabla/fliptchart</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>sală de atelier, dotată cu tablă interactivă/videoproiector/tabla/fliptchart</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1: aplica strategii didactice interculturale CP2: selectează materiile prime pentru crearea de obiecte de arta
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul cursului studenții vor cunoaște evoluția tematică a programelor iconografice în spațiul ortodoxiei post-bizantine și românești contemporane, precum și evoluția tendințelor artistice în domeniul iconografiei contemporane.
7.2 Obiectivele specifice	Cunoștințele dobândite vor permite înțelegerea altor cursuri din domeniile incluse în studiul artei sacre. Tematica permite cunoașterea elementelor iconologice fundamentale, înțelegerea

	lor în spațiul liturgic contemporan; înțelegerea cadrului care a generat o teologie în imagini, precum și modul în care este valorificat în mod creativ acest cadru original; identificarea unor monumente reprezentative, tendințe și personalități reprezentative pentru domeniul de studiu al iconografiei artei contemporane.
--	---

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Iconografia artei contemporane. • Înnoiri în canon. Exemplificări.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia de tradiție post-bizantină la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI. • Teme reprezentative. Exemplificări.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia contemporană între Orient și Occident. Recuperarea iconografiei de tradiție bizantină. • Teme reprezentative. Exemplificări.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Icoana românească îde tradiție post-bizantină în diaspora. • Teme reprezentative. Exemplificări.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia artei contemporane între erminie și ideologie. • Provocări culturale.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Școli și maeștri iconari din perioada contemporană. • Exemplificări și studii de caz.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia artei contemporane din România în context etnografic. • Artă decorativă și iconografie.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 oră fizice
Bibliografie:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. BAȘTOVOI, Savatie, <i>Idol sau icoană? Elemente de teoria icoanei</i>, Editura Marineasa, Timișoara, 2000. 2. BĂLUȚ, Cătălin, <i>Pictura murală contemporană în edificiul de cult ortodox din România</i>, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2021. 3. COSTAS, Maxim, <i>Arta de a vedea. Paradox și percepție în iconografia ortodoxă</i>, Editura Doxologia, Iași, 2017. 4. DANIELOU, Jean, <i>Simbolurile creștine primare</i>, Editura Amarcord, Timișoara, 1998. 5. DIONISIE, din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i>, Editura Sophia, București, 2000. 6. DUMITRESCU, Sorin, <i>Noi și icoana</i>, Editura Anastasia, București, 2010. 7. EFREMOV, Alexandru, <i>Icoane românești</i>, Editura Meridiane, București, 2003. 8. EVDOKIMOV, Paul, <i>Arta icoanei. O teologie a frumuseții</i>, Editura Meridiane, 1993. 9. FLORENSKY, Pavel, <i>Iconostasul</i>, Editura Anastasia, București, 2009. 10. OZOLIN, Nikolai, <i>Chipul lui Dumnezeu, chipul omului</i>, Editura Anastasia, București, 1998. 11. TRISTAN, Frederik, <i>Primele imagini creștine: de la simbol la icoană. Sec. II-VI</i>, Editura Meridiane, 2002. 12. USPENSKY, Leonid; LOSSKY, Vladimir, <i>Călăuziri în lumea icoanei.</i>, Editura Sophia, București, 2011. 13. USPENSKY, Leonid, <i>Teologia icoanei</i>, Editura Patmos și Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012. 14. SCHOEBOERN, Christoph, <i>Icoana lui Hristos</i>, Editura Anastasia, București, 1996. 15. ***<i>Iconari la Otopeni (catalog de expoziție)</i>, Ediția I, 2013 și urm. 		
8.2. Seminar-laborator		
Iconografia artei contemporane. Iconari și artiști plastici. Ateliere de creație.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia post-bizantină. Importanța iconografiei atonite contemporane. Repere iconografice.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia de tradiție bizantină și post-bizantină. Exemplificări din spațiul occidental.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Parohii din diaspora. Specific iconografic. Icoane de hram.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Erminie, înnoire, ideologie. Provocări culturale. Exemplificări.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Școli și maeștri iconari din perioada contemporană. Exemplificări și studii de caz.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
Iconografia artei contemporane din România în context etnografic. Exemplificări și studii de caz. Iconostasul. Erminie. Tehnici. Context.	prezentare, conversație, discuții libere, analize, studii de caz	4 ore fizice
BIBLIOGRAFIE:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. BAȘTOVOI, Savatie, <i>Idol sau icoană? Elemente de teoria icoanei</i>, Editura Marineasa, Timișoara, 2000. 2. BĂLUȚ, Cătălin, <i>Pictura murală contemporană în edificiul de cult ortodox din România</i>, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2021. 3. COSTAS, Maxim, <i>Arta de a vedea. Paradox și percepție în iconografia ortodoxă</i>, Editura Doxologia, Iași, 2017. 		

4. DANIELOU, Jean, *Simbolurile creștine primare*, Editura Amarcord, Timișoara, 1998.
5. DIONISIE, din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Editura Sophia, București, 2000.
6. DUMITRESCU, Sorin, *Noi și icoana*, Editura Anastasia, București, 2010.
7. EFREMOV, Alexandru, *Icoane românești*, Editura Meridiane, București, 2003.
8. EVDOKIMOV, Paul, *Arta icoanei. O teologie a frumuseții*, Editura Meridiane, 1993.
9. FLORENSKY, Pavel, *Iconostasul*, Editura Anastasia, București, 2009.
10. OZOLIN, Nikolai, *Chipul lui Dumnezeu, chipul omului*, Editura Anastasia, București, 1998.
11. ROȘCA, Simona-Teodora, *Icoana pe sticlă din Transilvania (sec. XVII-XX)*, Editura Tradiții Clujene, Cluj-Napoca, 2010.
12. TRISTAN, Frederik, *Primele imagini creștine: de la simbol la icoană. Sec. II-VI*, Editura Meridiane, 2002.
13. USPENSKY, Leonid; LOSSKY, Vladimir, *Călăuziri în lumea icoanei.*, Editura Sophia, București, 2011.
14. USPENSKY, Leonid, *Teologia icoanei*, Editura Patmos și Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012.
15. SCHOEBOERN, Christoph, *Icoana lui Hristos*, Editura Anastasia, București, 1996.
16. *** *Iconari la Otopeni (catalog de expoziție)*, Ediția I, 2013 și urm.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student	50 %
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	Referate și prezentare lucrări practice	50 %
10.6 Standard minim de performanță: Pentru obținerea notei 5 studentul trebuie să cunoască elementele de bază ale iconografiei bizantine și post-bizantine			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
16.09.2025	Lector Univ.Dr. Simona-Teodora ROȘCA-NEACȘU	Lector Univ.Dr. Andrei Florin MUȘAT
Data avizării în Departament	Semnătura titular de curs	Semnătura titular de seminar
25.09.2025		
Director de Departament		
Pr. conf. univ. Dr. Dragoș Ioan ȘUȘMAN		